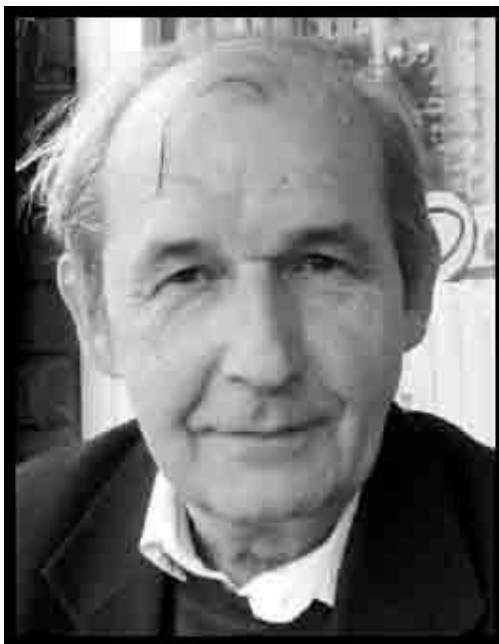

DR. LICHTNECKERT ANDRÁS (1951 – 2017)

Fájdalommal búcsúzunk állandó szerzőnktől, a kiváló kutatótól, dr. Lichtneckert Andrástól. 66 éves korában érte a halál, igen sok munkája maradt örökre befejezetlenül. Nagy úrt hagy maga után a helytörténeti, néprajzi, gazdaságtörténeti és forráskutatási feltáró munkában, az esedékes feladatok elvégzésében. Fáradhatatlan, igen nagy munkabírású történész volt, mindig imponálóan gazdag anyaggyűjtéssel, a föllelhető források alapos átbúvárolásával, a szakirodalmi adatok számbavételével, elemzésével és körültekintő értékelésével végezte hasznos munkáját. Utolsó heteit is a Balatonnál töltötte. Könyveiben, tanulmányaiiban számos tudományos eredményt tett közzé, nagyban hozzájárult Balatonfüred város múltjának megismeréséhez, a környék borvidéke történetének alapos feldolgozásához, jelentős érdemei vannak makacs történeti tévedések helyesbítésében, a további kutatásokhoz szükséges iránymutatásban. Önzetlenül tett a tudományért, gördülékeny stílusban, jó magyarsággal fogalmazott érdekfe-

szítő írásai mindig élvezetes olvasmányok voltak. Értékes munkássága, kiterjedt kutatási tevékenysége halálával váratlanul szakadt meg.

Kedves András, nyugodj békében, tudományos érdemeidért mindig is őszinte nagyrabecsüléssel fogunk gondolni rád!

A Füredi História Szerkesztő Bizottsága

* * *

BÚCSÚZUNK

Dr. Lichtneckert András
főlevéltárostól, történésztől, könyvkiadótól

Lichtneckert Andrással az érdeklődési körünk találkozása hozott össze bennünket több mint három évtizeddel ezelőtt, ekkor került fiatalon az egyetemi tanulmányai, és rövid első munkahelye után a Veszprém Megyei Levéltárhoz, ahol 1975-től 2011-ben bekövetkezett nyugdíjazásáig dolgozott, s mint főlevéltáros ment nyugdíjba.

Én a Balatonfüred-Csopak Tája Szövetkezet elnökeként érdeklődtem a Balatonfüred-Csopaki Borvidék múltja bemutatásának lehetőségéről. E borvidéken szövetkezetünk közel ötszáz hektár szőlőterülettel rendelkezett tizenegy község és Balatonfüred város területén.

Miután kiderült, hogy a borvidéknek nincs feldolgozott, múltat, hagyományokat bemutató megírt története, mely a községekre, Balatonfüred városra is vonatkozott. A Veszprém Megyei Levéltár vezetőjénél, Madarász Lajos igazgatónál kezdeményeztem – a már korábbi kapcsolatunk alapján – a borvidék történetének és a községek monográfiájának az elkészítését azzal a céllal is, hogy ajándékként minden karácsonyra egy-egy könyvet adunk a szövetkezet tagjainak, ami több mint 1000 személyt jelentett. Természetesen vállalva a könyvkiadás teljes költségét.

E cél elérése érdekében az egyik legfontosabb feladat volt a Balatonfüred-Csopaki Borvidék múltjának, szerepének feldolgozása, melyet a szakmai háttér biztosítása miatt a Veszprém Megyei Levéltár vállalt azzal a feltétellel, hogy az összes felmerült költséget a Szövetkezet biztosítja.

E megállapodás alapján a kézirat elkészítését 1986-ban Lichtneckert András vállalta, melyet közel négy év kemény munka alapján elkészített és kiadásra került „A Balatonfüred-Csopaki Borvidék története” címmel 583 oldalon, 4500 példányban angol, német nyelvű összefoglalóval, színes oldalakkal a Veszprém Megyei Levéltár kiadványainak 7. köteteként 1990-ben mutathattuk be.

A borvidék történetre országosan is felfigyeltek, nagyon kedvező visszhangot kapott.

Itt csak egy tudós, Dr. Kozma Pál akadémikus véleményét idézem, melyet a szerzőnek, Lichtneckert Andrásnak írt.

„Kedves Barátom!

A Balatonfüred-Csopaki borvidék története c. könyved tiszteletpéldányát megkaptam. Fogadd érte hálás köszönetemet.

Műved szép, izléses külsejével, a szöveg logikus, arányos szerkezetével, gazdag, tudományos színvonalú tartalmával, érdeklődést felkeltő és érdekfeszítő tárgyilagos, de a témakör és a táj szeretetével, a jövője iránti aggódással, de hittel és helyenként lírai melegséggel áthatott, izes szép magyar nyelven megírt szövegével a hazai hasonló gazdaságtörténeti – néprajzi tárgyú könyvek között kiemelkedő. Amikor kezembe vettem, átlapoztam, és olvasni kezdtem, alig tudtam abbahagyni, annyira lenyűgözött. Mondhatom, már elolvastam, de mindig közel van a kezemhez, hogy újra és újra beleolvashassak. Ahogy Petőfi írta a >>Toldi<<” irójának: >>Nagy az én lelkemnek ő gyönyörűsége<<.

A történettudomány s különösen a szőlőtermesztés története engem is nagyon érdekel. Én a mintegy 47 éves szakmai pályafutásomat a szőlő biológiája mélyebb megismerésének szenteltem. A hazai és a világirodalom hozzáférhető többnyire nagyobb szőlészettörténeti műveit azonban áttanulmányoztam. A te műved, bár csak egy borvidék mintegy 2 ezer éves történetét tárja fel, a legértékesebbek közül való. Ennek elsődleges oka az, hogy nagyszámú eredeti forrásmű, levéltári anyag módszeres felkutatása és feldolgozása alapján épül fel, ezért hiteles. Sok újat tanultam belőle én is. Ugyanezt érezhette és gondolhatta az Előszót író Keresztury Dezső is, e tájnak a Vergiliusa, aki hexameteres két versében írta le a hagyományos szőlőtermesztés és a szőlőszüret lírai elemekkel átszótt tankölteményét.

Köszönet és tisztelet az írónak és a nemes >>Mecénás<<-nak is, aki nagy anyagi áldozatot vállalt e könyvnek a kiadásáért. Megítélésem szerint a Szerző méltó volt a Mecénás bizalmára. Kettejüknek köszönhetjük szakirodalmunknak ez új gyöngyszemét. Gratulálok Neked ezért az alkotásért. S kívánom, hogy folytasd ezt a munkát, a többi Balaton körüli borvidék történetének a kutatásával és megírásával. Bizonyos, hogy azok megjelentetésének is lesz áldozatkész pártfogója és olvasója.

*Budapest, 1991. március 11-én
Dr. Kozma Pál az MTA rendes tagja
ny. egyetemi tanár”*

A szövetkezet megrendelésére helytörténeti monográfiák készítésével folytatta munkáját, melyek a borvidék területét érintették. E téren is kitűnőt alkotott, ahol, mint a szerkesztő bizottság elnöke tevékenykedett a szerzői munkája mellett. Alsóörs (1990), Csopak (1997), Balatonfüred (1999), mind kiemelkednek a helytörténeti monográfiák között.

A Balatonfüred Városért Közalapítvány könyvsorozatában, 2014-ben megjelent Zatkalik András: Balatonfüred város kitüntetettjei című könyvével összegezte kitűnően András emberi, történelmi tevékenységét:

„Dr. Lichtneckert András történetírását a Balatonfüred-Csopaki borvidék, a füredi savanyúvízi gyógyfürdő, tíz Balaton-felvidéki település és Veszprém város történetéről szóló kötetek foglalják keretbe, amelyen belül a társadalom-, gazdaság- és művelődéstörténetet egyaránt műveli. Harmincegy kötete közül hét-hét a Veszprém Megyei Levéltár és a Balatonfüred Városért Közalapítvány kiadásában jelent meg. Kiadója a Balaton-felvidék művelődéstörténeti értékeit gyűjtő LA Könyvtár eddigi tizenhárom, és Veszprém város történeti monográfiásorozata négy kötetének. Kutatásaiban kiemelkedő részt kapott Balatonfüred öt településrésze (Arács, Füred, Magyare, Papsoka, Siske) bor- és fürdőkultúrája, az angolkert, a színházak és a balatoni gőzhajózás története.

Új források alapján világította meg a füredi gyógyfürdő és a balatoni fürdőkultúra történetét, Kisfaludy Sándor, Hertelendy Károly, Széchenyi István Füred történetében játszott szerepét. Az arácsi szőlőhegy történetéről írt PhD-értekezését Orosz István akadémikus a francia mikro-történetírás legmélyebbre ható hazai példajaként értékelte. Borvidéktörténetét dr. Csoma Zsigmond egyetemi kötelező olvasmánynak minősítette. Kiemelkedő jelentőségű a Balatonfüred, Balatonalmádi, Berhida, Alsóörs, Csopak és Veszprém történetéről szóló monográfiásorozata, tanulmányai és forráskiadványai a balatonfüredi gyógyfürdőről, a borkultúráról, a hegyközségekről, a szőlész értelmiségről, a nőnemesekről és a Veszprém megyei németekről.

Emléktábla állítását kezdeményezte Flasker András, Oláh János és az alsóörsi török bírók tiszteletére. A Selters-Balatonfüred című kötetét a német sajtó is méltatta. Rendszeresen publikál a Balatonfüredi Naplóban és a Füredi Históriaiban. Az MTA köztestületi tagja.

Noha Balatonfüredhez személyesen nem kötődik, szívesen fogadta el a meghívásokat, egyedi előadásmódjával lenyűgözi hallgatóit. Nyugdíjasként is aktívan dolgozik, a közelmúltban fejezte be A balatonfüredi savanyúvízi gyógyfürdő története az alapítástól az államosításig 1702–1949 című művét 2013-ban készítette el. Befejezés előtt van a Pap Gábor arácsi lelkész, református püspök munkásságát bemutató kötete.

Kitüntetései: Balatonvin Borlovagrend Nagykövete (2007)

Balatonfüred Városért Közalapítvány Kulturális Nagykövete (2008)

Balatonfüred Város Díszoklevele (2011)”

A Balatonfüred Városért Közalapítvány és a Balatonfüred Helytörténeti Egyesület a város közössége nevében is elbúcsúzott tőle, a sírhelyén, családjá közelében, Budaörsön.

Balatonfüred, 2017. október 31.

Gubicza Ferenc
Balatonfüred Városért Közalapítvány
kuratóriumának a tagja

